

Нет, и не под чуждым небосводом,
И не под защитой чуждых крыл...
Я была тогда с моим народом,
Там, где мой народ, к несчастью, был.

«Реквием» А. А. Ахматова

XXI сторіччя. Центр Європи. Перемога демократії, прав та свободи людини в усьому цивілізованому світі, і раптом – війна. Брудна, страшна, вкрита брехнею і старанно зрощеною національною нетерпимістю – війна. Ховається за невиразною аббревіатурою – АТО, проте сутність від цього не змінюється. Час, коли від зброї гинуть люди і руйнуються міста, – то війна.

Що може бути страшніше за громадянську війну, коли рідні люди, вчорашні друзі і сусіди опиняються по різні боки фронту і вбивають одне одного? І плачуть матері, і сестри, і дружини, сиротіють діти. І гинуть, і калічаться усі, хто опинився на шляху війни. Вона – сліпа, вона – бездушна.

Молода і щаслива родина. Двоє жданих і бажаних синів. Квартира – сімейне гніздечко, облаштоване для затишного життя власними руками. Гарна робота. Попереду – мрії і плани. Звичайно, на щасливе майбутнє. Чи можна було уявити, що всі ці мрії в одну мить буде зруйновано, розчавлено злою волею можновладців в боротьбі за владу.

Поїхали. З валізою літніх речей. Сподівались перебути лиху годину у «відпустці». Перший раз в житті не радував улюблений Крим, не гріло сонце, не тішило море. Посміхалася, аби не хвилювати діточок, а коли ті засинали – плакала. Від хвилювання за рідних і друзів, від страшних новин, від туги за домівкою.

Повернулись до батьківського дому. Всього 60 кілометрів від Донецьку. Всього одна година на автобусі, на танку чи БТР. Всього кілька хвилин польоту снаряду. Проте, дякувати Богові, вже два з половиною роки домівка моїх батьків є притулком і для моєї родини. Звикли. Нова цікава робота, нове коло спілкування, а головне – щасливі, здорові і спокійні діточки. Та біль не пішов, тільки причаївся. Те ж хвилювання за близьких, такі ж страшні новини.

АТО на всіх і на все наклала свій відбиток.

На наш статус – «вимушені переселенці». Юридично ми, громадяни рідної країни, начебто маємо рівні з іншими права, гарантовані Конституцією. На практиці – ми лишилися права голосувати на виборах, ми обмежені в пересуванні, ми маємо доводити свої права на соціальне та пенсійне забезпечення, на довіру та гідне ставлення.

На взаємовідносини в суспільстві. З одного боку, зростає і міцніє національна свідомість, люди повертаються до свого коріння, до своєї історії. З іншого боку – нав'язана позиція нетерпимості до російськомовної частини населення України, невіра та упередженість.

На наш побут. Життя на орендованих квартирах, залишені речі, брак необхідного – проблеми для дорослих. Переміщені по всій Україні вищі навчальні заклади – складнощі для студентів. Нові школи та садочки – стрес для діточок. Нові лікарні, нові люди, нова робота...

А робота нашого відділу? Організація роботи установ обласного підпорядкування після переміщення з Донецька в інші міста на українській території – з чистого аркушу, на голому ентузіазмі. Відновлення зв'язків, контактів, документації. Відсутність приміщень для працівників держархіву області та для архівосховищ, матеріальної бази. Прийняття на роботу нових співробітників, яких потрібно вчити архівним азам. І, найприкріше, неузгодженість законодавства з нашою реальністю.

Спілкуємося з різними людьми. У кожного своя правда. У кожного своя біда і свій біль. І тільки надія у більшості єдина: з Божою поміччю людяність переможе ненависть, і мир повернеться до нашої Батьківщини.

Наталя Алімова